



**ЧЕЛМА**

**ИЗВЕШТАЈ ОД СЛЕДЕЊЕТО НА  
МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ**

**6 ФЕВРУАРИ – 4 МАРТ 2016**



**ДЕТАЛНА АНАЛИЗА**  
**од следењето на медиумските содржини преку Механизмот**  
**за набљудување и реакција при Институтот за комуникациски студии**  
**(период: 6 февруари – 4 март 2016)**

## **4. ТЕЛМА**

### **Прва недела (6 – 12 февруари 2016)**

Телма во изминатите седум анализирани денови во вестите објави вкупно 49 прилози за настани поврзани со политички субјекти, при што фокусот во анализираниот период беше на: најавата за предвремени избори (8 прилози), активностите на опозицијата (8 прилози), работата на Специјалното Јавно Обвинителство и дневни настани поврзани со владиното задолжување (2 прилози), судењето за Диво насеље (2 прилози) и активностите на экс премиерот Груевски (2 прилози). Во ниту еден од прилозите нема експлицитен став на новинарот ниту на презентерот кој би го навел гледачот на апологетски или демонизирачки став кон одреден политички субјект.

Коментари и оценки во вестите: Прилозите објавени на оваа телевизија се главно известувачки, со јасно повикување на извор, додека аналитичките прилози содржат неутрална, аргументирана критика („Скопје 2014 не заврши. Државата ќе гради нова зграда во која ќе се смести Народната банка на Република Македонија. За новиот објект ќе се платат 35 милиони евра“, „Кредити за децата да учат во странство“ од 7 февруари, „Само Косово може да одбие екстрадиција заради национална припадност“ од 11 февруари), со користење повеќе различни мислења.

Во известувачките прилози за дневни настани, постои јасна дистанца на новинарот од она што го соопштува изворот на информацијата („Претседателот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски ги седна, како што беше наведено, на работен партиски состанок, вицепремиерите, министрите и раководителите на државни институции, надлежни за привлекување странски инвеститори“ од 9 февруари).

Користење извори: Најголем број од прилозите во вестите на оваа телевизија се базираат само на еден извор на информација (18 прилози). Во прилозите во кои се користат 3 или повеќе извори (16 прилози), најголем број се со единствено гледиште (10). Онаму каде што се повикуваат на два извори (8 прилози), преовладуваат оние кои се на иста линија (5 прилози).

Директни обраќања: Во анализираниот период Телма објави 8 директни обраќања од лидерите на ВМРО-ДПМНЕ, СДСМ, ДС, ЛДП, ДОМ, ФРОДЕМ и ПДНЕТ. И тука преовладува трендот на балансираност, имајќи предвид дека Груевски има две обраќања, додека Заев, Трајанов, Величковски, Поповска, Кекеновски и Сарач по една изјава, сите во контекст на актуелните настани, а не во пропагандни цели.

Аудиовизуелна презентација: Оваа телевизија во анализираниот период нема прилози со малициозна аудиовизуелна презентација.

## Втора недела (13 – 19 февруари 2016)

Телма во овој период објави вкупно 57 прилози за настани на актуелни политички теми. Најголем фокус ова телевизија во вестите стави на: случајот Титаник (13 прилози), на изборите (12 прилози), на преговорите за медиумите (4 прилози) и на поставувањето на споменик во чест на УЧК во скопската населба Топаанско поле. Пристапот во прилозите на оваа телевизија е неутрален, критички, аргументиран и во ниту еден прилог или најава нема изразен став на новинарот/презентерот.

Коментари и оценки во вестите: Избалансираноста во известувањето е натаму доминира во вестите на оваа телевизија. Во анализираниот период прилозите се или известувачки или се аналитички (3 прилози), кои произлегуваат од дневните теми, но надополнети со експертски ставови 13 февруари „Самсоненко почесен конзул во Битола“, 14 февруари „Идејата за специјален суд е задоцнета“, 15 февруари „Инспекторатот ќе оценува дали ќе се урива обележјето двоглав орел“. Единствено во аналитичкиот прилог „Обвинетите за Монструм барале азил на Косово“ од 14 февруари (што е вовед за авторската емисија КОД) има коментаторски елементи, но не со интентзитет на пропаганда или демонизирање на некој политички субјект.

Користење на изворите: Она што е различно во споредба со претходниот период во прилозите на оваа телевизија е токму во користењето на изворите. Во целиот изминат период од почетокот на мониторирањето, најголем број од прилозите на Телма се базираа на само еден извор. Во оваа седмица, најмногу од прилозите имаат по три или повеќе извори (26), од кои во 16 тие се со различни гледишта, додека во 10 се истомислечки. Во 14 прилози е користен само еден извор, додека во 10 тоа се два извори, од кои во 7 тоа е соочување на две различни гледишта.

Директни обраќања: Во анализираниот период објавени се вкупно 11 обраќања на лидери на политички партии. Најмногу објавени изјави во вестите (4) се на лидерот на СДСМ Заев, потоа на ВМРО ДПМНЕ Груевски (3), додека по една на лидерот на ДС Трајанов, на ДОМ Поповска, на Унитети Острени и на ДУИ Ахмети.

Аудиовизуелна презентација: Ниту еден новинарски прилог не е со малициозна манипулација за демонизирање или во партиска пропаганда.

## Трета недела (20 – 26 февруари 2016)

Телма во периодот од 20 до 26 февруари објави вкупно 64 прилози за настани на актуелни политички теми. Најмногу прилози беа за случувањата околу изборите (17 прилози), за иницијативата пред Уставниот суд за укинување на измените во Законот за помилување (10 прилози), за ситуацијата со бегласката криза (6 прилози), за преговорите за медиумите (3 прилози). Во известувањето на оваа телевизија изостанува заземањето став во новинарските извештаи. Карактеристично е објавувањето голем број анализи на дневно- актуелни теми (8 прилози).

Коментари и оценки во вестите: Известувањето на Телма и во овој период е избалансирано, без нагласено пропагирање или демонизирање на некој политички субјект. Во анализираниот период Телма секојдневно објавуваше анализи, во кои преку соочување на релевантни спротивстаени експертски гледишта ги анализираше дневно актуелните настани: 22 февруари „Состојба по оценката“,

22 февруари „Политичките аналитичари, сепак очекуваат дека партиите ќе се договорат во кусиот рок што им преостанува дали изборите ќе се одржат во април или ќе се одложат“, 23 февруари „Герасимовски: За прочистен избирачки список треба попис“, 24 февруари „Законот од 2009 е уставен за уставен суд“, 25 февруари „Експерти: Да не се укинува законот за помилување“. Само еден од прилозите е со негативна критика кон владината политика (23 февруари „Државата повторно се задолжи повеќе од сумата која треба да се врати следната недела“), но тој не содржи став на

новинарот кој би бил демонизирачки кон одреден политички субјект. Само еден прилог е посветен на партиските активности на опозицијата што е во насока на критика на власта (23 февруари „Се шири барокот во Скопје“).

Користење извори: Во новинарските прилози на Телма доминираат најмалку три, но и повеќе ставови, и тоа спротивставени (22 прилози), додека во 8 прилози тоа се повеќе соговорници но со исти мислења за одредена проблематика. Во 16 прилози информацијата доаѓа од еден извор, додека во 9 случаи тоа се двајца соговорници – во 4 прилози се со спротивни мислења, а во 5 се на исто стојалиште.

Директни обраќања: Во вестите се емитувани многу малку директни обраќања – 3, и тоа по една изјава на лидерот на СДСМ Заев, на ВМРО ДПМНЕ Груевски, и на лидерот на ДУИ Ахмети.

Аудиовизуелна презентација: Во ниту еден прилог во анализираниот период нема манипулативна ниту аудио, ниту видео презентација.

### **Четврта недела (27 февруари – 4 март 2016)**

Телма во вестите објави вкупно 71 прилог на политички теми, при што фокусот во анализираниот период беше поставувањето темели на крстот во скопската населба Бутел (12 прилози), за активностите околу изборите (12 прилози), за работата на Специјалното јавно обвинителство (8 прилози), ескалацијата на ситуацијата со бегалската криза (8 прилози), како и случувањата по одлуката на Уставниот суд да ја разгледа иницијативата во врска со Законот за помилување (3 прилози). Во ниту еден од прилозите нема изразен позитивен или негативен став кон политички субјект.

Коментари и оценки: Телма во мониторираниот период продолжува како и претходно да известува неутрално и избалансирано, без фаворизирање или демонизирање на некоја страна или политички субјект. Аналитичкиот пристап во известувањето телевизијата го прави преку анализи на дневно - актуелни теми (4 анализи: 28 февруари „Експертите препознаваат политички кујни“, 29 февруари „Се намалуваат странските инвестиции НБРМ објави дека лани во РМ влегле помалку инвестиции за разлика од 2013 и 2014 година“, 29 февруари „Светска банка го критикува и образованието. Мерено со меѓународни тестови, ниту основното ниту средното не се поквалитетни“, 2 март „Урбанизмот средство за политичка манипулација“). Телевизијата оваа недела објави и 3 прилози посветени на проекти на Владата, но во сите нив беше забележителен критичкиот став: намалување на странските инвестиции, критиката на Светската банка за македонското образование и за формирањето совет на евроинтеграции во МАНУ.

Во 4 прилози во фокусот е лидерот на ВМРО- ДПМНЕ Груевски, но тоа се изјави кои се однесуваат на актуелните теми, како случајот Титаник на СЈО, или пакс е критика на неговите промотвини активности (3 март “Премиерот Димитриев и денеска се појави со претседателот на неговата партија, Груевски. Предност при фрлањето на лопатите имаше Димитриев, а претходниот премиер, сега само лидер на партијата која е на власт мораше да почека и овој чин да го направи меѓу последните функционери“).

Користење извори: Најголем број од прилозите во вестите на оваа телевизија се базираат само на еден извор на информација (23 прилози), по што следуваат прилозите во кои се користа 3 или повеќе извори (19 прилози), од кои со спротивставено гледиште (10), потоа прилози каде се соочуваат два става но на исто стојалиште (11) и три прилози каде се користени два спротивставени извори.

Директни обраќања: Во анализираниот период Телма објави 11 директни обраќања од лидерите на четирите најголеми партии ВМРО- ДПМНЕ, СДСМ, ДУИ и ДПА и само едно на лидер на помала политичка партија. Најмногу - 4 изјави се на лидерот на ВМРО ДПМНЕ Груевски, три лидерот на

СДСМ Заев, две изјави се на лидерот на ДУИ Ахмети, а по едно на лидерот на ДПА Тачи и на Достоинство, Ангелов.

Аудиовизуелна презентација: Во анализираниот период нема елементи кои би сугерирале манипулативна аудиовизуелна содржина.

